

ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับองค์การของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว

นายกองค์ำ ดวงแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ISBN 974-14-2028-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FACTOR AFFECTING THE RE-ORGANIZATION
OF LAOS NATIONAL TELEVISION

Mr. Kongkham Douangkeo

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Mass Communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

ISBN 974-14-2028-5

490127

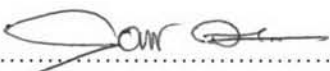
หัวข้อวิทยานิพนธ์   ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับองค์ประกอบของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว
โดย   นายทองคำ ดวงแก้ว
สาขาวิชา   การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิรโสภณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไอฟาร วงศ์บ้านตู)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ)

กองคำ ดวงแก้ว ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับองค์กรของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว.

(FACTOR AFFECTING THE RE-ORGANIZATION OF LAOS NATIONAL TELEVISION)

อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 139 หน้า. ISBN 978-14-5425 -1

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับองค์กรของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการปรับตัวของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาวท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งศึกษาปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่ก่อให้เกิดการปรับองค์กรของสถานี ตลอดจนผลกระทบต่อโครงสร้าง และการดำเนินงานของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาวภายหลังการปรับองค์กร โดยเป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ และเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตลอดจนใช้การสัมภาษณ์เจาะลึก และสัมภาษณ์แบบกลุ่มกับบุคลากรของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว

ผลการวิจัยพบว่าสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาวอยู่ในช่วงของการเปลี่ยนแปลง และต้องปรับตัวอย่างยิ่งทั้งในส่วนของนโยบาย การบริหารงานสถานี ตลอดจนเนื้อหา และรูปแบบของรายการที่สถานีผลิต อันเกิดจากปัจจัยในด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อการปรับองค์กรของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว โดยปัจจัยภายในประกอบไปด้วย นโยบายขององค์กรที่มีการเปลี่ยนแปลงในส่วนของ การบริหารสถานีย่อยต่าง ๆ นโยบายการบริหารงานด้านทรัพยากรบุคคลที่ยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความสามารถและขาดแรงจูงใจในการทำงาน การเปลี่ยนแปลงระบบเทคโนโลยีการผลิตข่าวและรายการ การปรับเปลี่ยนการผลิตงานข่าวและรายการต่าง ๆ การบริหารหน่วยงานในสังกัดของ สถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาวที่ขาดประสิทธิภาพ และการบริหารด้านงบประมาณที่ยังไม่เหมาะสม ด้านปัจจัยภายนอกประกอบด้วย นโยบายของรัฐในการควบคุมระบบสื่อสารมวลชนและโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ ความร่วมมือจากต่างประเทศในการให้ความช่วยเหลือสถานี การขยายตัวของสื่อต่างประเทศที่แพร่เข้าไปในประเทศลาวเป็นจำนวนมาก การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีในวงการสื่อสารมวลชนโลกที่พัฒนาไปอย่างไม่หยุดยั้ง ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และแนวโน้มของโลก เหล่านี้ล้วนส่งผลทำให้องค์กรของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาวต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนา เพื่อให้กลายเป็นองค์กรที่มีความทันสมัย สามารถแข่งขันได้ในอารยะประเทศและสามารถตอบสนองความต้องการด้านข้อมูลข่าวสารและความบันเทิงให้แก่ประชาชนลาวได้อย่างสมบูรณ์แบบ

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน
สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

468 00000 28: MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: RE-ORGANIZATION / LAO NATIONAL TELEVISION

KONGKHAM DOUANGKEO: FACTOR AFFECTING THE RE-ORGANIZATION OF LAO NATIONAL TELEVISION. THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR UBONRAT SIRIYUVASAK, Ph.D., 139 pp. ISBN 978-14-5425-1.

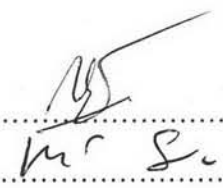
The research on "Factors affecting the re-organization of Lao National Television (LNTV)" aims to study on the re-structure of LNTV in the midst of internal and external economic, social, and political changes. The impact these factors have on the re-organization of LNTV. This research also studied the effects of the re-organization and administration of LNTV after the re-organization. The research methods used are; documentary analysis, depth interview and focus group interview.

The study found that LNTV station was in the midst of changing, it needed to adjust the administrative policy, as well as the TV programs production which arisen from both internal and external factors such as the changing policy on the TV section stations, the policy of human resources management, lack of the knowledgeable and capable personnel and lack of incentive on work and career development. Furthermore there are factors involving new technology system in news program production, the adaptation of news production and other different TV programs, inefficiency administration in the TV circle, together with un-proper financial management.

The problems from external factors comprised of government policy in controlling the mass media, the socio-economic structure of the country, the support and co-operation from foreign countries, the influence of foreign media expansion in Laos, the continued development of the high technology of the global media industry. All of these concerned factors have affected LNTV. The research showed that LNTV needs to be re-organized in the direction of a modern entity so as to be able to compete with other counties and also to answer to the new information and entertainment demand by all Lao people in the country

Department Mass Communication
Field of study Mass Communication
Academic year 2006

Student's signature.....
Advisor's signature.....
Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของผู้มีพระคุณหลายต่อหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่เป็นยิ่งกว่าอาจารย์ที่ปรึกษา เพราะอาจารย์คอยติดตาม ดูแล ให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด จนผู้วิจัยรู้สึกภูมิใจที่มีอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างรองศาสตราจารย์ ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์โอฬาร วงศ์บ้านดู่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ ที่มีความห่วงใยต่อผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการสื่อสารมวลชนทุกท่านที่ช่วยประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย และสุดท้ายขอขอบคุณเพื่อน ๆ โดยเฉพาะนายกอบกิจ ประดิษฐ์ผลพานิชย์ นายคม สัมพันธ์รักษ์ นายกุลชาติ ตริโพธิ์ ที่ช่วยในการขัดเกลาภาษาไทยรวมทั้งให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ปัญหำนำวิจัย.....	7
1.3 วัตถุประสงค์.....	7
1.4 ขอบเขตการศึกษา.....	7
1.5 ข้อสันนิษฐานการวิจัย.....	7
1.6 นิยามศัพท์.....	8
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
2.1 ทฤษฎีโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ขององค์กรสื่อสารมวลชน	10
2.2 ทฤษฎีการบริหารองค์กร.....	13
2.3 ทฤษฎีการปรับตัวตามสภาพแวดล้อม.....	17
2.4 ทฤษฎีสื่อสารมวลชนในระบบสังคมนิยม.....	19
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	25
3.1 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	25
3.2 การรวบรวมข้อมูล.....	25
3.2.1 แหล่งข้อมูลบุคคล.....	25
3.2.2 แหล่งข้อมูลเอกสาร.....	28
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	28
3.4 การนำเสนอข้อมูล	29
3.5 ข้อจำกัดในการวิจัย	29
บทที่ 4 ประวัติความเป็นมาและการบริหารจัดการของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว.....	30
4.1 ประวัติความเป็นมาของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว	30
4.1.1 การพัฒนาระบบโทรทัศน์แห่งชาติลาวภายหลังการรวมอำนาจการบริหารงานปี พ.ศ 2541ถึงปัจจุบัน.....	36
4.1.2 บทบาท, หน้าที่, สิทธิ, ขอบเขต ของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว.....	37
4.2 โครงสร้างองค์และการบริหารของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว พ.ศ 2548.....	38
4.2.1 แผนภูมิแสดงอัตรากำลังของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว.....	39
4.3 การจัดการองค์กรของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว.....	40
4.3.1 อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่งงาน.....	42
4.4 การบริหารงานของฝ่ายต่าง ๆ ภายในสถานี.....	43
4.4.1 แผนกบริหารและจัดการ.....	44
4.4.2 แผนกจัดตั้งและการบริหารการจัดการ.....	45
4.4.3 ภาคส่วนข่าวบริการสังคม.....	45
4.4.4 ฝ่ายบริการและการตลาด.....	46
4.4.5 แผนกข่าวภายใน.....	46
4.4.6 แผนกข่าวต่างประเทศ.....	47
4.4.7 แผนกข่าวภาษาต่างประเทศ.....	47
4.5 การบริหารงานด้านรายการ (การผลิตและการจัดรายการ).....	47
4.5.1 แผนกรายการช่อง1.....	52

4.5.2	แผนกรายการช่อง 3	53
4.5.3	แผนกรายการช่อง 5.....	53
4.5.4	แผนกรายการบันเทิง.....	53
4.6	การบริหารงานของแผนกข่าวหรือฝ่ายข่าว.....	56
4.6.1	การผลิตข่าวภายในประเทศ.....	56
4.6.2	การผลิตข่าวต่างประเทศ.....	60
4.7	การบริหารงานของฝ่ายเทคนิค.....	61
4.8	การบริหารงานด้านบุคลากรของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว.....	63
4.9	การบริหารด้านการเงิน.....	65
4.9.1	งบประมาณจากรัฐบาล.....	65
4.9.2	รายรับจากการบริการโฆษณาสินค้า และแหล่งอื่น ๆ.....	68
4.9.3	รายรับจากการช่วยเหลือของต่างประเทศและองค์การสากล.....	69
4.10	การบริหารทางด้านอุปกรณ์เทคนิค.....	69
4.10.1	ระบบเครื่องส่ง.....	70
4.10.2	ระบบเคลื่อนที่หรือระบบถ่ายทอดสัญญาณนอกสถานที่.....	70
4.10.3	ระบบเครื่องบันทึกภาพและเสียง.....	71
4.10.4	ระบบตัดต่อ.....	71
4.10.5	ระบบ STUDIO.....	71
4.11	สภาพรวมของการพัฒนาระบบโทรทัศน์ในขอบเขตทั่วประเทศลาว	72
บทที่ 5	ปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลต่อการปรับองค์กรของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว.....	76
5.1	ปัจจัยภายในที่ทำให้สถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาวปรับตัว.....	76
5.1.1	นโยบายองค์กร.....	76
5.1.2	นโยบายในการบริหารทางด้านบุคลากรหรืองานทรัพยากรบุคคลของ สถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว.....	78
5.1.3	การเปลี่ยนแปลงทางด้านระบบเทคโนโลยีการส่งสัญญาณ.....	81
5.1.4	การบริหารหน่วยงานในสังกัดของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว.....	82
5.1.5	การปรับปรุงทางด้านการผลิตข่าวและรายการต่าง ๆ	85
5.1.6	การบริหารด้านงบประมาณ.....	88
5.2	ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการปรับองค์กรของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว.....	89
5.2.1	นโยบายของพรรคในการควบคุมระบบสื่อสารมวลชนของประเทศ.....	89

5.2.2	ความร่วมมือที่ได้รับจากต่างประเทศ.....	91
5.2.3	การขยายตัวและแพร่อิทธิพลของสื่อต่างประเทศในลาว.....	94
5.2.4	การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีในวงการสื่อสารมวลชนโลก.....	104
5.3	สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ – สังคมและแนวโน้มของโลก.....	107
5.3.1	สภาพแวดล้อมเศรษฐกิจของประเทศมหาอำนาจ.....	111
5.3.2	การเข้าไปลงทุนทำธุรกิจของต่างชาติในกิจการสื่อโทรทัศน์ในลาว.....	114
5.4	ผลกระทบจากปัจจัยภายในและภายนอกและวิธีการปรับปรุงแก้ไขแก้ไข.....	117
บทที่ 6	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	125
6.1	โครงสร้างสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาวในระยะเริ่มต้นการก่อตั้ง พ.ศ 2526.....	126
6.2	โครงสร้างสถานีโทรทัศน์แบบระบบทุนนิยมตามกลไกตลาด พ.ศ.2538.....	126
6.3	โครงสร้างสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาวหลังการรวมตัว พ.ศ 2541 ถึงปัจจุบัน.....	128
6.4	อภิปรายผลการวิจัย.....	135
6.5	ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	138
6.6	ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป.....	139
	รายการอ้างอิง.....	140
	ภาคผนวก.....	143
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	145

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	แสดงจำนวนสถานีโทรทัศน์และผู้ดำเนินงาน (พ.ศ.2548).....5
ตารางที่ 2	แสดงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว.....18
ตารางที่ 3	แสดงการเปรียบเทียบระบบวิทยุโทรทัศน์และลักษณะรายการระหว่างโซเวียต และ สปป.ลาว 20
ตารางที่ 4	แสดงแผนผังการออกอากาศสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาวภาคเช้า ประจำเดือนมกราคมปี พ.ศ. 2548 48
ตารางที่ 5	แสดงแผนผังการออกอากาศสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาวภาคค่ำ ประจำเดือนมกราคมปี พ.ศ. 2548 49
ตารางที่ 6	แสดงงบประมาณรายรับ พ.ศ 2542-2548.....67
ตารางที่ 7	แสดงงบประมาณรายจ่าย พ.ศ 2542-2548.....67
ตารางที่ 8	แสดงระบบเครื่องส่งของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว.....81
ตารางที่ 9	แสดงการช่วยเหลือของต่างประเทศแก่สถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว แต่ปี พ.ศ 2542-2548.....92
ตารางที่ 10	แสดงการปรับคณะผู้บริหารของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว (พ.ศ 2539- 2549).....127
ตารางที่ 11	แสดงการจัดองค์กรและการดำเนินงานการบริหารงานสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว ก่อนและหลังการปรับตัว (2539 –2549).....129
ตารางที่ 12	แสดงการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงและไม่เปลี่ยนแปลงของ สถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว.....133

สารบัญแผนภาพ

หน้า

ภาพที่ 1	แสดงสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อองค์กรสื่อมวลชน	12
ภาพที่ 2	แสดงโครงสร้างองค์กรของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว (พ.ศ.2548)	39
ภาพที่ 3	โครงสร้างองค์กรของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาวระหว่าง (พ.ศ.2530-2548)	41
ภาพที่ 4	แผนที่ประเทศลาว	42
ภาพที่ 5	แสดงอัตรากำลังของฝ่ายต่าง ๆ ของสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว (พ.ศ. 2548)	62